

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2007

Πρόλογος

Ο κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας συντάχθηκε την άνοιξη του 2004 από ειδική επιτροπή, την οποία αποτέλεσαν ο αναπληρωτής καθηγητής Δημήτριος Β. Γουδήρας, η λέκτορας Λευκοθέα Καρτασίδου και ο καθηγητής Δημήτριος Χαραλάμπους.

Οι βασικοί στόχοι της σύνταξης του κανονισμού ήταν:

η εξασφάλιση της απλότητας και της οικονομίας κατά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και η σαφής περιγραφή των διαδικασιών αυτών, ώστε ο κανονισμός να είναι κατά το δυνατόν λειτουργικός και χρηστικός,

η διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών επιλογής και αξιολόγησης των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών,

η πληρότητα του περιεχομένου και η ευελιξία της λειτουργίας του προγράμματος σπουδών

και σε τελικό επίπεδο η διασφάλιση της αρχής της ισότητας ευκαιριών σε όλους, τους υποψήφιους φοιτητές, τους διδάσκοντες και τους διδασκόμενους.

Ο παρών κανονισμός προέκυψε από την αναθεώρηση του προηγούμενου κανονισμού με απόφαση της υπ. αριθμ. 25/28-6-2007 Γ.Σ.Ε.Σ. με σκοπό να απαλειφθούν οι αδυναμίες και οι δυσλειτουργίες που είχαν ανακύψει στη διάρκεια εφαρμογής του από το ακαδημ. έτος 2004/05 και εξής μέχρι το τέλος του ακαδημ. έτους 2006/07.

Με τις βελτιώσεις που επήλθαν στον αρχικό κανονισμό τα μέλη της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος ευελπιστούν ότι ο νέος κανονισμός θα συντελέσει στην πιο εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και θα συμβάλει αμεσότερα στην ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας και την επίτευξη υψηλής ποιότητας επαγγελματικής εξειδίκευσης των σπουδαστών.

Θεσσαλονίκη, Θέρος του 2007

Ο Διευθυντής

του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δημήτριος Β. Γουδήρας

**Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών
του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής
του Πανεπιστημίου Μακεδονίας**

**Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις**

1. Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής διέπονται από τις διατάξεις των νόμων και τις υπουργικές αποφάσεις, οι οποίες καταγράφονται στον παρόντα κανονισμό του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος και στα παραρτήματά του.

2. Οι διατάξεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και ρυθμίζουν θέματα δομής, οργάνωσης και λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, τα οποία δεν ρυθμίζονται ρητώς από το θεσμικό πλαίσιο, είτε επειδή προβλέπονται για αυτά σχετικές εξουσιοδοτήσεις από τον νόμο είτε επειδή υπόκεινται σε αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος.

**Άρθρο 2
Σκοπός και Αντικείμενα**

1. Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η επαγγελματική εξειδίκευση των πτυχιούχων του Τμήματος καθώς και πτυχιούχων ομόλογων Τμημάτων των ΑΕΙ και των ΤΕΙ της χώρας και της αλλοδαπής, ώστε αυτοί να μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας και την προαγωγή της επιστημονικής γνώσης στους τομείς της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και της Ειδικής Αγωγής. Ιδιαίτερα, σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η κατάρτιση εξειδικευμένων επιστημόνων (ερευνητών, εκπαιδευτών, εκπαιδευτικών, στελεχών της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης), οι οποίοι θα δραστηριοποιούνται στα ερευνητικά και επαγγελματικά πεδία της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και της Ειδικής Αγωγής.

2. Αντικείμενα του Π.Μ.Σ. είναι η εκπαιδευτική και η κοινωνική πολιτική, οι συναφείς επιστήμες της μάθησης και της συμπεριφοράς, η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και η δια βίου μάθηση, η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση για όλους, η υποστήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων και ομάδων υπό αποκλεισμό, η προώθηση εφαρμογών της επικοινωνίας και της εκπαιδευτικής τεχνολογίας καθώς και τα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα που υπηρετούν τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, στις επιστημονικές περιοχές των οποίων οι πτυχιούχοι αναπτύσσουν τη βασική και την εφαρμοσμένη έρευνα.

**Άρθρο 3
Δομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**

1. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 σε δύο κύκλους. Ο Α΄ κύ-

κλος καλύπτει το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης και ο Β΄ κύκλος περιλαμβάνει το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

2. Ο Α΄ κύκλος παρέχει δύο επιμέρους ειδικεύσεις, ανάλογες προς τις δύο κατευθύνσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, την ειδίκευση της «Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης» και την ειδίκευση της «Ειδικής Αγωγής», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2083/1992, άρθρα 10 έως 14, του Ν. 2916/2001, άρθρο 5, παράγραφος 12, την υπ' αριθμ. πρωτ. Α/283/16-2-2004 απόφαση πρώτης έγκρισης του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και της τελικής απόφασης (βλ. παράρτημα Β΄). Η ειδίκευση της «Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης» εκτείνεται σε όλο το πεδίο της μη τυπικής μετασχολικής εκπαίδευσης (εκπαίδευση ενηλίκων, δια βίου μάθηση, επαγγελματική κατάρτιση, επιμόρφωση) και έχει ως σκοπό την επαγγελματική εκπαίδευση ερευνητών και στελεχών ειδικών στον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής πολιτικής, στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων, στη διοίκηση φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, στην επαγγελματική συμβουλευτική και γενικά στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων και της δια βίου εκπαίδευσης. Η ειδίκευση της «Ειδικής Αγωγής» καλύπτει όλο το φάσμα της εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αποβλέπει στην εξειδικευμένη εκπαίδευση και κατάρτιση ερευνητών και στελεχών ειδικών για τη διάγνωση, την αξιολόγηση, την εκπαίδευση και την ένταξη των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολικό, το εργασιακό και το κοινωνικό περιβάλλον.

Άρθρο 4

Μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών

1. Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής απονέμει τρεις ακαδημαϊκούς τίτλους:

- α. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης,
- β. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικής Αγωγής
- γ. Διδακτορικό Δίπλωμα.

Άρθρο 5

Διάρκεια σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών καθορίζεται με άρθρο 5 της Υπουργικής Απόφασης Β7/178/2-8-1994, (ΦΕΚ 628, τ.Β΄/22-8-1994) σε τέσσερα τουλάχιστον εξάμηνα διδασκαλίας για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης και σε έξι τουλάχιστον εξάμηνα για το Διδακτορικό Δίπλωμα.

2. Η μέγιστη διάρκεια για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει σε κάθε περίπτωση το προβλεπόμενο από το Π.Μ.Σ. χρονικό διάστημα (παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου) προσαυξανόμενο κατά δύο ακόμη διδακτικά εξάμηνα. Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος εκτείνεται σε 7 έτη, ενώ η ελάχιστη δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 3 ετών.

3. Σε περιπτώσεις υπέρβασης των ανώτατων αυτών ορίων η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος αποφασίζει για τη διαγραφή του φοιτητή από το Π.Μ.Σ..

Άρθρο 6 **Αναστολή φοίτησης**

1. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ., μπορεί να αποφασίσει την αναστολή φοίτησης για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι που καθιστούν αδύνατη τη φοίτηση του μεταπτυχιακού φοιτητή. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν συνυπολογίζεται στον συνολικό χρόνο στον οποίο οφείλει ο μεταπτυχιακός φοιτητής να ολοκληρώσει τις σπουδές του σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του παρόντος κανονισμού.

2. Η αναστολή φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά το χρονικό διάστημα των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε να είναι μικρότερης διάρκειας ενός εξαμήνου. Άδεια αναστολής φοίτησης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων μπορεί να χορηγείται σε φοιτητές που εκπληρώνουν τη στρατιωτική τους θητεία ή σε περιπτώσεις παρατεταμένης νοσηλείας, η οποία πιστοποιείται από δημόσιο φορέα (διευθυντή κλινικής δημόσιου νοσοκομείου ή αρμόδια υγειονομική επιτροπή) ή για άλλο σοβαρό λόγο, τον οποίο εκτιμά η Γ.Σ.Ε.Σ..

3. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει όλα τα μαθήματα, τα εργαστήρια, τα σεμινάρια, τις πρακτικές ασκήσεις κλπ. του Π.Μ.Σ., στα οποία δεν έχει αξιολογηθεί επιτυχώς πριν από την αναστολή της φοίτησης.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι οποίοι λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ή από άλλον δημόσιο φορέα, δεν δικαιούνται αναστολή φοίτησης.

Άρθρο 7 **Όργανα διοίκησης**

1. Όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. είναι η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος (Γ.Σ.Ε.Σ.), η Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Π.Μ.Σ.), ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. και οι συντονιστές των κατευθύνσεων.

α. Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης

α1. Η Γ.Σ.Ε.Σ. απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης και δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος (Ν. 2083/92, άρθρο 12).

α2. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι το μόνο αρμόδιο όργανο για να καταρτίζει και να υποβάλλει στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας προτάσεις για τη σύνταξη και την τροποποίηση του κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος και έχει όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και καταγράφονται στον παρόντα κανονισμό. Ειδικότερα η Γ.Σ.Ε.Σ. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών, όπως αυτά προβλέπονται στο Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 2α.
- Ορίζει τις επιτροπές για την επιλογή των εισακτέων φοιτητών και την κατάρτιση των σχετικών πινάκων των επιτυχόντων.
- Συγκροτεί τις επιτροπές εξετάσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

- Επικυρώνει τους πίνακες επιτυχόντων.
- Αναθέτει τη διδασκαλία των μαθημάτων.
- Εγκρίνει τα σχέδια εκπόνησης μεταπτυχιακών εργασιών και διδακτορικών διατριβών.
- Ορίζει τους επόπτες των μεταπτυχιακών εργασιών, τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών, όπως ο νόμος ορίζει.
- Απονέμει τα Διπλώματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και αναγορεύει σε διδάκτορες τους υποψήφιους διδάκτορες.
- Εκλέγει τον διευθυντή του Π.Μ.Σ..
- Εκλέγει τους συντονιστές των κατευθύνσεων των μεταπτυχιακών σπουδών.
- Διευθετεί κάθε θέμα που δεν προβλέπεται από τις επιμέρους διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

β. Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

β1. Η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. παρακολουθεί και συντονίζει τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. κάθε κατεύθυνσης και εποπτεύει τις διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

β2. Η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. απαρτίζεται από τον διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, τους δύο συντονιστές των κατευθύνσεων και δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές, αντιπροσώπους κάθε κατεύθυνσης του Α΄ κύκλου σπουδών. Πρόεδρος της Σ.Ε.Π.Μ.Σ. είναι ο διευθυντής του Π.Μ.Σ..

γ. Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

γ1. Ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει και συντονίζει τις εργασίες της Σ.Ε.Π.Μ.Σ., παρακολουθεί την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. κάθε κατεύθυνσης και εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ. (Νόμος 2454/97, άρθρο 6)

γ2. Ο διευθυντής του Π.Μ.Σ. εκλέγεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με διετή θητεία. Δικαίωμα εκλογής έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος των δύο ανώτερων βαθμίδων πλήρους απασχόλησης που συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ..

δ. Συντονιστές των κατευθύνσεων

δ1. Ο συντονιστής κατεύθυνσης εποπτεύει την οργάνωση και τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. της κατεύθυνσης για την οποία έχει οριστεί από τη Γ.Σ.Ε.Σ., συνεργάζεται με τον διευθυντή του Π.Μ.Σ. και εισηγείται κάθε θέμα που αφορά τη συγκεκριμένη κατεύθυνση σπουδών.

δ2. Ο συντονιστής κατεύθυνσης εισηγείται στον διευθυντή του Π.Μ.Σ. τα μαθήματα τα οποία μπορούν να διδαχθούν στην κατεύθυνση ανά εξάμηνο καθώς και τους διδάσκοντες για κάθε μάθημα. Την τελική απόφαση, ωστόσο, λαμβάνει πάντοτε η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος μετά από σχετική πρόταση του διευθυντή του Π.Μ.Σ.

δ3. Ο συντονιστής κατεύθυνσης συντονίζει τις διαδικασίες επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών της συγκεκριμένης κατεύθυνσης σπουδών.

δ4. Οι συντονιστές κατεύθυνσης εκλέγονται με διετή θητεία από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που υπηρετούν γνωστικά αντικείμενα της αντίστοιχης κατεύθυνσης μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 8 **Αριθμός εισακτέων**

1. Ο αριθμός των εισακτέων φοιτητών στο Π.Μ.Σ ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε 30 κατ' έτος, 15 ανά κατεύθυνση σπουδών. Ο αριθμός των εισακτέων κατά κατεύθυνση μπορεί να διαφοροποιείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, ανάλογα με τις ερευνητικές δραστηριότητες και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του Τμήματος.

Άρθρο 9 **Προκήρυξη διαγωνισμού επιλογής υποψηφίων φοιτητών**

1. Κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους η Σ.Ε.Π.Μ.Σ., αφού λάβει υπόψη της τις προτάσεις των συντονιστών των κατευθύνσεων, εισηγείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. το χρονοδιάγραμμα των εξετάσεων και των λοιπών διαδικασιών επιλογής των φοιτητών του επομένου ακαδημαϊκού έτους. Κατόπιν αυτού, η Γ.Σ.Ε.Σ. προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό. Η προκήρυξη κοινοποιείται εγκαίρως στις πινακίδες ανακοινώσεων του Τμήματος, στον διαδικτυακό τόπο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και σε τρεις (3) εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Στην προκήρυξη αναφέρονται:

- Οι κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. στις οποίες θα ενταχθούν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.
- Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών ανά κατεύθυνση.
- Οι προϋποθέσεις συμμετοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στη διαδικασία επιλογής.
- Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν.
- Οι διαδικασίες και τα κριτήρια επιλογής.
- Τα μαθήματα εξετάσεων και η εξεταστέα ύλη.
- Κάθε άλλη πληροφορία την οποία η Γ.Σ.Ε.Σ κρίνει αναγκαία.

Άρθρο 10 **Προϋποθέσεις εισαγωγής**

1. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι α) του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, β) άλλων Τμημάτων ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας γ) άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της αλλοδαπής αναγνωρισμένων από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ως ισοτίμων προς τα ανωτέρω.

2. Για τους αλλοδαπούς υποψηφίους, οι οποίοι κατέχουν πτυχίο Α.Ε.Ι. ισότιμο ή αντίστοιχο με πτυχία ελληνικών Α.Ε.Ι., απαιτείται αναγνωρισμένο πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της ελληνική γλώσσας.

3. Για τους Έλληνες υποψηφίους απαραίτητη προϋπόθεση είναι η γνώση σε επίπεδο επάρκειας μιας από τις τρεις ευρωπαϊκές γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική. Ως απόδειξη κατοχής ή επάρκειας της ξένης γλώσσας λαμβάνονται υπόψη τα εξής πιστοποιητικά

- α. Για την αγγλική γλώσσα απαιτείται δίπλωμα Certificate in Advanced English του Πανεπιστημίου του Cambridge ή πτυχίο Advanced Level Certificate in English, της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης ή IELTS (βαθμός τουλάχιστον 6) ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1 ή πτυχίο Α.Ε.Ι. αγγλόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- β. Για την γαλλική γλώσσα απαιτείται δίπλωμα Delf 2nd Degre (Unites A5 και A6) ή Certificat Pratique de Langue Francaise (Sorbonne I) ή Dalf C1 ή πτυχίο Α.Ε.Ι. γαλλόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1.
- γ. Για την γερμανική γλώσσα απαιτείται δίπλωμα Zentrale Mittelstufenprüfung ή Zentrale Oberstufenprüfung ή πτυχίο Α.Ε.Ι. γερμανόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου Γ1.
- ε. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά γλωσσομάθειας πρέπει να έχουν αποκτηθεί την τελευταία δεκαπενταετία από την ημερομηνία λήξης της υποβολής της αίτησης συμμετοχής στις εισαγωγικές εξετάσεις.
- ζ. Ανάλογα προς τα ανωτέρω πιστοποιητικά γλωσσομάθειας απαιτούνται για την απόδειξη της κατοχής ή επάρκειας μιας δεύτερης ξένης γλώσσας.

Άρθρο 11

Αιτήσεις και δικαιολογητικά συμμετοχής

1. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών διαρκεί από την 1η μέχρι την 20ή Σεπτεμβρίου κάθε έτους.
2. Οι αιτήσεις των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών κρίνονται από την Σ.Ε.Π.Μ.Σ. του Τμήματος, για να διαπιστωθεί αν οι υποψηφιότητες πληρούν τις διατάξεις του νόμου και τους όρους του κανονισμού του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.
3. Υποψήφιοι μπορούν να είναι και τελειόφοιτοι φοιτητές των προαναφερθέντων Τμημάτων, οι οποίοι προβλέπεται να έχουν πάρει το πτυχίο τους πριν από την κοινοποίηση του τελικού πίνακα επιτυχόντων στο Π.Μ.Σ.
4. Για τη συμμετοχή στη διαδικασία επιλογής απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:
 - α. Αίτηση εγγραφής στο Π.Μ.Σ., στην οποία θα δηλώνεται η κατεύθυνση σπουδών που σκοπεύει να ακολουθήσει ο υποψήφιος μεταπτυχιακός φοιτητής.
 - β. Βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο αναφέρονται οι σπουδές, οι δημοσιευμένες επιστημονικές εργασίες, η συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια, η επαγγελματική εμπειρία και γενικώς τα προσόντα του υποψηφίου.
 - γ. Νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ελληνικού Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. ή αντίγραφο πτυχίου ανώτατου ιδρύματος της αλλοδαπής αναγνωρισμένο από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π..
 - δ. Νόμιμα επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού επάρκειας μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών, όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 10.
 - ε. Άλλα πτυχία Α.Ε.Ι., εφόσον υπάρχουν, νόμιμα επικυρωμένα.
 - ζ. Αντίγραφο πτυχιακής εργασίας, εφόσον υπάρχει.
 - η. Αντίγραφα δημοσιευμένου επιστημονικού έργου.
 - θ. Κάθε άλλο πιστοποιητικό, το οποίο αναφέρεται σε έργο ή δραστηριότητα του υποψηφίου και μπορεί να συνεκτιμηθεί κατά την επιλογή του.
5. Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών της προκήρυξης, ελέγχει

την εγκυρότητα των δικαιολογητικών και την πληρότητα των φακέλων κάθε υποψηφίου και συντάσσει πίνακες των υποψηφίων ανά κατεύθυνση. Στην συνέχεια διαβιβάζει τους πίνακες και τους φακέλους των υποψηφίων στη Σ.Ε.Π.Μ.Σ., η οποία έχει την ευθύνη και την εποπτεία των περαιτέρω ενεργειών και διαδικασιών της επιλογής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

6. Η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. ελέγχει τους πίνακες και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων και προτείνει στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τις ειδικές επιτροπές εξετάσεων κατά κατεύθυνση σπουδών, τον συντονιστή των εξετάσεων, τους εξεταστές και τους αναβαθμολογητές των μαθημάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 2, εδάφια δ, ε, στ, ζ, η του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 12

Κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Προσδιορισμός και ποσοστιαίος συντελεστής των κριτηρίων επιλογής

α. Για την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία και αντιστοιχίζονται με μονάδες ως εξής:

- Ο βαθμός του πτυχίου έως και 10 μονάδες, όπως αναγράφεται στο πτυχίο. Όταν υπάρχει και δεύτερο πτυχίο, λαμβάνεται υπόψη ο μεγαλύτερος των βαθμών των πτυχίων.
- Η συνολική βαθμολογία στις εξετάσεις έως και 80 μονάδες. Κάθε εξεταζόμενο μάθημα βαθμολογείται από 0 έως 20 και οι τέσσερις γενικοί βαθμοί επίδοσης του υποψηφίου σε κάθε μάθημα αθροίζονται.
- Η προφορική συνέντευξη έως και 10 μονάδες.

Ο ανώτερος αριθμός μονάδων που μπορεί να συγκεντρώσει ένας υποψήφιος είναι εκατό (100). Με βάση τα ανωτέρω κριτήρια, οι υποψήφιοι κατατάσσονται κατά σειρά προτεραιότητας στον τελικό πίνακα των αποτελεσμάτων κάθε κατεύθυνσης.

2. Οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων

α. Τη γενική εποπτεία και την ευθύνη της οργάνωσης και της διεξαγωγής των εξετάσεων έχει η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

β. Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων προκύπτουν από τη βαθμολογία στα εξεταζόμενα τέσσερα μαθήματα με βάση την κλίμακα 0-20.

γ. Διεξάγονται γραπτές εξετάσεις σε τέσσερα γνωστικά αντικείμενα, δύο γενικά και δύο ειδικά κάθε κατεύθυνσης του Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Για την κατεύθυνση της «Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης» ως γενικά γνωστικά αντικείμενα ορίζονται: α) «Ψυχολογία Ανάπτυξης Ενηλίκων», β) «Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες». Ως ειδικά: α) «Εκπαίδευση ενηλίκων και δια βίου μάθηση», β) «Διδακτική της εκπαίδευσης ενηλίκων». Για την κατεύθυνση της «Ειδικής Αγωγής» ως γενικά γνωστικά αντικείμενα ορίζονται: α) «Παιδαγωγική Ψυχολογία», β) «Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες». Ως ειδικά: α) «Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές της Ειδικής Αγωγής», β) «Εκπαιδευτικές και ψυχολογικές προσεγγίσεις για τα ΑμΕΑ.»

δ. Η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει το πρόγραμμα των εξετάσεων, την ύλη και τη σχετική βιβλιογραφία καθώς και δύο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ως εξεταστές και έναν αναβαθμολογητή ανά μάθημα και ανά κατεύθυνση σπουδών, ύστερα από πρόταση της Σ.Ε.Π.Μ.Σ.. Ως εξεταστές

και αναβαθμολογητές ορίζονται κατά προτεραιότητα τα μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν τα εξεταζόμενα γνωστικά αντικείμενα ή έχουν επιστημονικό αντικείμενο σχετικό με αυτά.

Η ύλη των εξετάσεων είναι υποχρεωτική, ενώ η προτεινόμενη βιβλιογραφία ενδεικτική. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να ολοκληρώνονται μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε ακαδημαϊκού έτους, ώστε η ύλη των εξετάσεων να ανακοινώνεται τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εξετάσεων.

ε. Η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Π.Μ.Σ., ορίζει μία ειδική επιτροπή εισαγωγικών εξετάσεων για κάθε κατεύθυνση του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από 5 μέλη, τον πρόεδρο της Σ.Ε.Π.Μ.Σ., τον συντονιστή της κατεύθυνσης και 3 μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα από τα μέλη Δ.Ε.Π. που διδάσκουν τα εξεταζόμενα γνωστικά αντικείμενα ή έχουν επιστημονικό αντικείμενο σχετικό με αυτά.

ζ. Η ειδική επιτροπή εισαγωγικών εξετάσεων κάθε κατεύθυνσης ευθύνεται για την πιστή τήρηση των προβλεπόμενων από τον νόμο και τον παρόντα κανονισμό διατάξεων για τη διασφάλιση της εγκυρότητας, της αμεροληψίας και της αντικειμενικότητας των εξετάσεων. Προς τον σκοπό αυτόν ελέγχει την ταυτότητα των υποψηφίων και μεριμνά για την κάλυψη των ονομάτων στα γραπτά δοκίμια και την ανώνυμη βαθμολόγησή τους από τους εξεταστές.

η. Τα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων αξιολογούνται με βάση την κλίμακα 0-10. Τελικός βαθμός κάθε δοκιμίου είναι ο μέσος όρος των δύο εξεταστών. Αν οι βαθμοί των εξεταστών διαφέρουν περισσότερες από δύο μονάδες, τότε ως τελικός βαθμός ισχύει ο μέσος όρος της βαθμολογίας των εξεταστών και του αρμόδιου αναβαθμολογητή.

θ. Οι υποψήφιοι που λαμβάνουν βαθμό κατώτερο του 5 σε ένα από τα τρία εξεταζόμενα μαθήματα θεωρούνται αποτυχόντες και δεν γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ., ακόμη και αν ο μέσος όρος βαθμολογίας τους είναι μεγαλύτερος από το βαθμό 5.

3. Συνέντευξη των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών

α. Η συνέντευξη των υποψηφίων σπουδαστών διεξάγεται από την ειδική πενταμελή επιτροπή εισαγωγικών εξετάσεων κάθε κατεύθυνσης.

β. Η απόδοση του υποψηφίου στη συνέντευξη αξιολογείται με βάση την κλίμακα 0-10.

γ. Κατά τη συνέντευξη λαμβάνονται υπόψη τα εξής κριτήρια: η θεωρητική κατάρτιση του υποψηφίου, η διαμόρφωση επιστημονικών θέσεων, η κατοχή επαγγελματικών δεξιοτήτων και η ικανότητα του υποψηφίου να αντιμετωπίζει επιστημονικά ζητήματα.

δ. Ο αριθμός των μονάδων που πιστώνεται ο υποψήφιος κατά τη συνέντευξη είναι ο μέσος όρος του αθροίσματος των μονάδων αξιολόγησης του υποψηφίου από όλα τα μέλη της ειδικής επιτροπής εξετάσεων.

Άρθρο 13

Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων και η βαρύτητά τους καθορίζονται από το άρθρο 12, παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

2. Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας μεταξύ των επιτυχόντων η Γ.Σ.Ε.Σ. αποφασίζει να επιλέξει είτε όλους τους ισοβαθμήσαντες είτε ορισμένους από αυτούς με κλήρωση ή όπως αλλιώς αυτή κρίνει.

3. Η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. συντάσσει τους τελικούς πίνακες επιτυχόντων, οι οποίοι επικυρώνονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Οι επικυρωμένοι πίνακες επιτυχόντων ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος προς τους υποψηφίους, οι οποίοι καλούνται

εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ.. Μετά από την παρέλευση του χρόνου εγγραφής ή την γραπτή δήλωση παραίτησης επιτυχόντων υποψηφίων από το δικαίωμα εγγραφής η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. του Τμήματος μπορεί να καλέσει προς εγγραφή τους επιλαχόντες κατά τη σειρά προτεραιότητας των πινάκων επιτυχίας.

4. Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων των γραπτών εξετάσεων δεν γίνονται δεκτές, καθότι η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διεξάγεται από αρμόδιες επιτροπές.

5. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων και η έκδοση των αποτελεσμάτων ολοκληρώνονται κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου.

6. Στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος γίνονται δεκτοί πλέον του αριθμού επιτυχόντων που προβλέπεται από την υπουργική απόφαση του Π.Μ.Σ. του Τμήματος, άρθρο 7, οι εξής κατηγορίες υποψηφίων:

α. Πτυχιούχοι υπότροφοι του Ι.Κ.Υ., εφόσον το αντικείμενο των μεταπτυχιακών τους σπουδών είναι σχετικό με μία από τις κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματος.

β. Αλλοδαποί και Έλληνες της διασποράς με βάση τις προϋποθέσεις του Νόμου 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 2.

Ο αριθμός των ως άνω επιπλέον εισαγόμενων ανά ακαδημαϊκό έτος υποτρόφων του Ι.Κ.Υ. και αλλοδαπών Ελλήνων της διασποράς ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος.

Α΄ Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης

Άρθρο 14

Πρόγραμμα μαθημάτων, κατανομή του χρόνου διδασκαλίας και των διδακτικών μονάδων των μαθημάτων Π.Μ.Σ.

1. Κατά τα πρώτα τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα διδάσκονται δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης και ένα (1) μάθημα επιλογής. Το σύνολο των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο είναι 9 και των διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.) επίσης 9. Στο τέταρτο εξάμηνο του Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν ένα (1) μάθημα επιλογής και παράλληλα να εκπονήσουν τη μεταπτυχιακή τους εργασία, η οποία πιστώνεται με 10 διδακτικές μονάδες (βλ. πίνακες 1 και 2). Από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και των δύο κατευθύνσεων μπορεί να ζητηθεί να παρακολουθήσουν ορισμένα βασικά προπτυχιακά μαθήματα, π.χ. Στατιστική, Πληροφορική κλπ., αν κριθεί ότι δεν διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις. Συνολικά, για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται από κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή να συμπληρώσει 40 διδακτικές μονάδες κατά τον διετή κύκλο σπουδών.

Πίνακας 1. Ωρολόγιο πρόγραμμα στην Ειδίκευση της Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης

	Ώρες Διδα- σκαλίας	Διδακτικές Μονάδες
Α΄ Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1.Παγκοσμιοποίηση, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διά βίου εκπαίδευση	3	3
2.Ειδικά θέματα Διδακτικής της Εκπαίδευσης Ενηλίκων	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1.Πρακτικές ασκήσεις Διδακτικής της εκπαίδευσης ενηλίκων	3	3
2.Ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην περιοχή των κοινωνικών επιστημών	3	3
Β΄ Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1.Προγράμματα ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	3	3
2.Ειδικά θέματα σχεδιασμού προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1.Χρήση πληροφορικών περιβαλλόντων στην εκπαίδευση. Οργάνωση μαθήματος με Η/Υ	3	3
2.Πρακτικές ασκήσεις σχεδιασμού προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων	3	3
Γ΄ Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1.Σύγχρονες προσεγγίσεις στην ψυχολογία των ενηλίκων	3	3
2.Εκπαίδευση, κατάρτιση, επιμόρφωση ενηλίκων και αγορά εργασίας	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1.Ανάλυση αναγκών – Πρακτικές εφαρμογές	3	3
2.Οι σύγχρονες χρήσεις των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	3	3
Δ΄ Εξάμηνο		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1.Εκπαιδευτικές πολυμεσικές εφαρμογές	3	3
2.Συμβουλευτική και τεχνικές επαγγελματικού προσανατολισμού ευπαθών κοινωνικών ομάδων	3	3
Μεταπτυχιακή Εργασία	-	10
<i>Σύνολο:</i>	<i>30</i>	<i>40</i>

Πίνακας 2. Ωρολόγιο Πρόγραμμα στην Ειδίκευση της Ειδικής Αγωγής

	Ώρες Διδα- σκαλίας	Διδακτικές Μονάδες
Α΄ Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1.Ειδικά θέματα Νευροεπιστημών	3	3
2.Ψυχοπαιδαγωγικά μοντέλα αντιμετώπισης προβλημάτων συμπεριφοράς	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1. Γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες για άτομα με αισθη-	3	3

τηριακά προβλήματα		
2. Πολιτισμική και γλωσσική ποικιλομορφία στην Ειδική Αγωγή	3	3
3. Μεθοδολογία έρευνας: ποσοτική και ποιοτική ανάλυση ερευνητικών δεδομένων *		
Β' Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1. Δεξιότητες διαβίωσης και κοινωνικής προσαρμογής για άτομα με βαριές – πολλαπλές αναπηρίες	3	3
2. Μεθοδολογικές επιλογές για την υλοποίηση του ενός σχολείου για όλους	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1. Ειδικά θέματα εκπαιδευτικής ψυχολογίας με ιδιαίτερη αναφορά στα ΑμΕΑ	3	3
2. Συμβουλευτική των οικογενειών των ΑμΕΑ	3	3
3. Πρακτικές εφαρμογές σε φορείς και μονάδες Ειδικής Αγωγής *		
Γ' Εξάμηνο		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		
1. Ειδικά θέματα μαθησιακών δυσκολιών	3	3
2. Παράμετροι διάγνωσης και αποκατάστασης της επικοινωνίας στα ΑμΕΑ	3	3
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1. Προγράμματα ψυχολογικής και εκπαιδευτικής παρέμβασης για εφήβους με ειδικές ανάγκες	3	3
2. Γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες για άτομα με νοητική υστέρηση	3	3
Δ' Εξάμηνο		
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
1. Γνωστικές και κοινωνικές δεξιότητες για άτομα με αυτισμό	3	3
2. Πρώιμη παρέμβαση για ΑμΕΑ	3	3
Μεταπτυχιακή εργασία	-	10
<i>Σύνολο:</i>	<i>30</i>	<i>40</i>

* Τα μαθήματα αυτά δεν προσφέρονται ως ολοκληρωμένα μαθήματα, αλλά ως επιπλέον δυνατότητες σε όσους επιθυμούν να τα παρακολουθήσουν προαιρετικά, παράλληλα με τα άλλα μαθήματα. Για αυτό δεν πιστώνονται με διδακτικές μονάδες.

Άρθρο 15 **Εκπαιδευτική διαδικασία**

1. Τα μαθήματα κάθε εξαμήνου ορίζονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος μετά από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Η διδακτέα ύλη όλων των μαθημάτων – υποχρεωτικών και επιλογής – καθορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., μετά από σχετικές προτάσεις του συντονιστή κάθε κατεύθυνσης σπουδών.

3. Σε περιπτώσεις διαπανεπιστημιακών συνεργασιών με ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής η διδασκαλία ενός αριθμού μαθημάτων ή μέρους αυτών καθώς και η διεξαγωγή σε-

μιναρίων, εργαστηρίων και πρακτικών ασκήσεων είναι δυνατόν να πραγματοποιείται στα συνεργαζόμενα ιδρύματα. Όταν πρόκειται για συνεργαζόμενα ιδρύματα του εξωτερικού, οι ως άνω διοργανώσεις μπορούν να διεξάγονται μέσω του συστήματος της εξ αποστάσεως διδασκαλίας.

Άρθρο 16

Διδακτικό προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τη διεξαγωγή σεμιναρίων, ερευνητικών προγραμμάτων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κλπ. του Α΄ κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν:

α. Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθηγητές ΤΕΙ, ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, επιστήμονες και ερευνητές της ημεδαπής και της αλλοδαπής κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με αναγνωρισμένο επιστημονικό, συγγραφικό και επαγγελματικό έργο σε σχετικά επιστημονικά πεδία με βάση το Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 3.

β. Η ανάθεση της διδασκαλίας μαθήματος, μέρους ή ενότητας μαθήματος, όπως ορίζεται στα προηγούμενα εδάφια του παρόντος άρθρου, γίνεται σύμφωνα με την εξής διαδικασία:

- Ο συντονιστής της κατεύθυνσης προτείνει στη Σ.Ε.Μ.Π.Σ. διδάσκοντες τους οποίους θεωρεί κατάλληλους για τη διδασκαλία συγκεκριμένων μαθημάτων.
- Η Σ.Ε.Π.Μ.Σ. εξετάζει τις σχετικές εισηγήσεις και καταρτίζει πίνακες διδασκόντων για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος. Τον τελικό πίνακα διδασκόντων κατά μάθημα υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ., η οποία αποφασίζει για την ανάθεση της διδασκαλίας.

γ. Η αποκλειστική απασχόληση μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος στο Π.Μ.Σ. δεν επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία (Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 3β).

2. Ο υπεύθυνος για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος:

- Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.
- Να ελέγχει το παρουσιολόγιο των φοιτητών.
- Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, ώστε αυτό να είναι έγκυρο και σύμφωνα με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτές προκύπτουν από τη σύγχρονη βιβλιογραφία, αρθρογραφία και έρευνα.
- Να φροντίζει για τη συσχέτιση του θεωρητικού μέρους της διδασκαλίας με πρακτικές υψηλού επιπέδου, όπως αυτές εφαρμόζονται στα σύγχρονα συστήματα εκπαίδευσης και κοινωνικής πρόνοιας, σε επιχειρήσεις και οργανισμούς. Η προσπάθεια αυτή ενισχύεται με τη χρήση μελέτης περιπτώσεων, με αξιοποίηση προσκεκλημένων ομιλητών αναγνωρισμένων για την πείρα και τις ειδικές γνώσεις τους ή με συνδυασμό των δύο. Σε καμία περίπτωση, όμως, ο διδάσκων δεν επιτρέπεται να υποκαθιστά την ευθύνη για την προετοιμασία των δικών του σεμιναρίων και εισηγήσεων με αυτές των προσκεκλημένων ομιλητών.
- Να συνεργάζεται με τους φοιτητές για θέματα που αφορούν τις σπουδές τους και το συγκεκριμένο μάθημα επί δύο ώρες την εβδομάδα το ελάχιστο.
- Ο διδάσκων υποχρεούται κατά την έναρξη του εξαμήνου να υποβάλλει προς διανομή στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. το αναλυτικό πρόγραμμα (syllabus), το οποίο θα καλύπτει σε εβδομαδιαία βάση την ύλη για κάθε ενότητα του μαθήματος, μελέτες περιπτώσεων και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία.

- Ο επιβλέπων καθηγητής της μεταπτυχιακής εργασίας υποχρεούται να υποβάλλει μέσω της Γραμματείας του Π.Μ.Σ. προς έγκριση στη ΓΣΕΣ την αξιολόγηση και τη βαθμολογία της εργασίας.
- Να σέβεται και να τηρεί τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 17 **Διδασκαλία και φοίτηση**

1. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν την 1η Οκτωβρίου και λήγουν την 31η Ιανουαρίου. Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν την 1η Μαρτίου και λήγουν την 15η Ιουνίου. Ειδικά για το πρώτο έτος τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν την 1η Νοεμβρίου και λήγουν την 31η Ιανουαρίου.

2. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 10 πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας και 10-15 ημέρες εξετάσεων. Αν η διδασκαλία κάποιου μαθήματος διαρκέσει λιγότερο από 10 εβδομάδες, θεωρείται ελλιπής και πρέπει να αναπληρωθεί. Σε διαφορετική περίπτωση η διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος πρέπει να επαναληφθεί σε επόμενο εξάμηνο.

3. Η διδασκαλία και η παρακολούθηση των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. μπορεί να συνδυάζεται με ερευνητική απασχόληση και άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών ή με τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα και σε άλλες ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.

4. Η μεθόδευση της διδασκαλίας των μαθημάτων είναι αποκλειστική ευθύνη του διδάσκοντος. Κάθε γνωστικό αντικείμενο μπορεί να προσφέρεται από έναν διδάσκοντα ή από ομάδα διδασκόντων σε συνεργασία με άλλα μέλη του Τμήματος ή και εξωτερικούς συνεργάτες.

5. Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών στα εργαστήρια, στα σεμινάρια και στις πρακτικές ασκήσεις είναι υποχρεωτική. Μεταπτυχιακός φοιτητής που παρακολούθησε κάποιο μάθημα σε ποσοστό λιγότερο του 80% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο θεωρείται αποτυχών στο μάθημα και υποχρεούται να επαναλάβει την παρακολούθηση του μαθήματος και την εξέτασή του κατά το επόμενο εξάμηνο.

Άρθρο 18 **Εξετάσεις και βαθμολογία**

1. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου. Ως περίοδοι εξετάσεων ισχύουν τα χρονικά διαστήματα: 1-15 Φεβρουαρίου για το χειμερινό και 16-30 Ιουνίου για το θερινό εξάμηνο.

2. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών κατά μάθημα γίνεται κατά τρόπο που ο εκάστοτε διδάσκων κρίνει προσφορότερο για τον έλεγχο των επιδόσεων των φοιτητών.

3. Η βαθμολογία των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με το ίδιο σύστημα που ισχύει για τους φοιτητές του προπτυχιακού κύκλου σπουδών: ελάχιστη βαθμολογία το 0, βάση το 5 και άριστα το 10.

4. Αν ο φοιτητής δεν προσέλθει στις εξετάσεις των μαθημάτων στο τέλος του εξαμήνου ή δεν επιτύχει σε αυτές, οφείλει να επαναλάβει τη φοίτηση και τις εξετάσεις στα οφειλόμενα μαθήματα στο επόμενο έτος σπουδών.

Άρθρο 19

Μεταπτυχιακή εργασία

1. Η επιλογή του θέματος της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται από τον φοιτητή σε συνεργασία με ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Το θέμα της εργασίας πρέπει να εντάσσεται στη γνωστική περιοχή της συγκεκριμένης κατεύθυνσης.

2. Ο φοιτητής συντάσσει σύντομο υπόμνημα με το σχέδιο της μεταπτυχιακής εργασίας, το οποίο περιλαμβάνει τα εξής:

- α. έναν αρχικό τίτλο της μελέτης,
- β. μια συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου,
- γ. τους βασικούς άξονες του θέματος,
- δ. αιτιολογημένες υποθέσεις ή ανοικτά ερωτήματα σχετικά με το αντικείμενο της εργασίας,
- ε. σύντομη τεκμηρίωση του θέματος με βάση την υπάρχουσα ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία.

3. Το σχετικό υπόμνημα της μεταπτυχιακής εργασίας πρέπει να κατατεθεί στην Γ.Σ.Ε.Σ. μέχρι το τέλος του Γ' εξαμήνου σπουδών, οπωσδήποτε όμως πριν από τα τέλη Φεβρουαρίου του δεύτερου έτους σπουδών. Το υπόμνημα συζητείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, η οποία ορίζει τον επόπτη και τον συνεξεταστή της εργασίας από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ένεκα της ιδιαιτερότητας του θέματος, ο συνεξεταστής μπορεί να ορίζεται και από τα μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, όχι όμως και άλλων ΑΕΙ.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να παρουσιάζουν την πορεία εκπόνησης της εργασίας τους σε ανοιχτές συναντήσεις που διοργανώνονται στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. του Τμήματος. Πρέπει να επίσης να παρακολουθούν τις προγραμματισμένες από το Τμήμα επιστημονικές συναντήσεις και παρουσιάσεις των υποψηφίων διδασκτόρων και των μεταπτυχιακών συμφοιτητών τους (Colloquia) καθώς και τις ανοικτές διαλέξεις ή τα ειδικά μαθήματα που διοργανώνει το Τμήμα.

5. Η μεταπτυχιακή εργασία κατατίθεται στο τέλος του Δ' εξαμήνου στη διμελή συμβουλευτική επιτροπή που έχει ορισθεί με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Μετά από την έγκρισή της, ο διευθυντής του Π.Μ.Σ ορίζει την ημερομηνία της δημόσιας παρουσίασης της εργασίας ενώπιον ακροατηρίου, εφόσον ο φοιτητής έχει περατώσει επιτυχώς τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα. Η δημόσια παρουσία της εργασίας διαρκεί 30 λεπτά της ώρας. Μετά από αυτή ακολουθεί συζήτηση διάρκειας επίσης 30 λεπτών κατά την οποία οι σύμβουλοι και επόπτες της εργασίας του μεταπτυχιακού φοιτητή καθώς επίσης και μέλη του ακροατηρίου μπορούν να υποβάλλουν σύντομες διευκρινιστικές ερωτήσεις προς τον φοιτητή. Στην τελική αξιολόγηση της μεταπτυχιακής εργασίας από τα δύο μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής λαμβάνεται υπόψη και η δημόσια παρουσίαση της εργασίας.

6. Αν η συμβουλευτική επιτροπή θεωρήσει τη μεταπτυχιακή εργασία ως μη ικανοποιητική, μπορεί να ζητήσει από τον μεταπτυχιακό φοιτητή να βελτιώσει ορισμένα τμήματα ή να αναμορφώσει ριζικά την εργασία σύμφωνα με τις υποδείξεις της και να την υποβάλει εκ νέου μέσα σε καθορισμένο χρονικό πλαίσιο ή να απορρίψει την εργασία, αν αυτή βαθμολογηθεί κάτω από τη βάση (5), οπότε πρέπει να αρχίσει εκ νέου η όλη διαδικασία επιλογής θέματος και σύνταξης της μεταπτυχιακής εργασίας.

7. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών εργασιών ορίζονται από τον διευθυντή του Π.Μ.Σ. σε τρεις τακτές ημερομηνίες, στην αρχή, στο μέσο και στο τέλος του διδακτικού έτους, κατά προτίμηση στους μήνες Σεπτέμβριο, Φεβρουάριο και Ιούνιο.

8. Αν ο φοιτητής δεν περατώσει τη μεταπτυχιακή εργασία στο τέλος του Δ΄ εξαμήνου, πρέπει να ζητήσει από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος παράταση του χρόνου παράδοσης της εργασίας. Ο χρόνος παράτασης δεν μπορεί να υπερβεί το εξάμηνο.

Άρθρο 20

Απονομή του μεταπτυχιακού τίτλου

1. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που περάτωσαν με επιτυχία τις υποχρεώσεις φοίτησης, εξετάσεων και υποστήριξης της μεταπτυχιακής εργασίας, οι οποίες προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τον παρόντα κανονισμό απονέμεται Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε μία από τις δύο κατευθύνσεις σπουδών, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 57667/Β7 του 2004, άρθρο 3.

2. Ο τελικός βαθμός του μεταπτυχιακού τίτλου υπολογίζεται ως εξής:

Κατά ένα τρίτο υπολογίζεται η βαθμολογία της εργασίας και κατά δύο τρίτα η βαθμολογία των μαθημάτων.

3. Ο Τύπος του σχετικού διπλώματος καθορίζεται σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να καταθέσει τρία αντίτυπα της μεταπτυχιακής εργασίας και τρία αντίγραφα σε ψηφιακή μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος. Ένα αντίτυπο και ένα αντίγραφο της εργασίας κατατίθενται στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τα υπόλοιπα αντίτυπα και αντίγραφα κατανέμονται στις Γραμματείες του Τμήματος και του Π.Μ.Σ..

Β΄ Κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Άρθρο 21

Διδακτορικό δίπλωμα

1. Ο Β΄ κύκλος Μεταπτυχιακών Σπουδών οδηγεί στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος και διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 5 καθώς και από τις διατάξεις του κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 22

Προϋποθέσεις

1. Για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος προϋπόθεση είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του Α΄ κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών και η απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ή αντίστοιχου διπλώματος άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σε γνωστικό αντικείμενο συναφές με τους επιστημονικούς κλάδους οι οποίοι υπηρετούνται από το Τμήμα. Η ελάχιστη βαθμολογία του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πρέπει να είναι «Λίαν Καλώς» (με ελάχιστο τον βαθμό 7 για ελληνικούς τίτλους).

2. Για τους Έλληνες υποψηφίους απαραίτητη προϋπόθεση είναι η γνώση σε επίπεδο επάρκειας μιας από τις τρεις ευρωπαϊκές γλώσσες: Αγγλική, Γαλλική, Γερμανική. Η επάρκεια της γλώσσας πιστοποιείται ως εξής:

- α. Για την αγγλική γλώσσα απαιτείται δίπλωμα Proficiency των Πανεπιστημίων Cambridge ή Michigan, το οποίο αποκτήθηκε την τελευταία δεκαπενταετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του υποψηφίου, ή πτυχίο IELTS (βαθμός τουλάχιστον 6,5) ή πτυχίο TOEFL (βαθμός τουλάχιστον 550 στο paper-based testing και βαθμός τουλάχιστον 200 στο computer-based testing) ή πτυχίο Αγγλικής Φιλολογίας ελληνικού Α.Ε.Ι., ή πτυχίο Α.Ε.Ι. αγγλόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου επάρκειας διδασκαλίας.
- β. Για την γαλλική γλώσσα απαιτείται δίπλωμα Cours Supérieur II ή Sorbonne II ή Dalf, το οποίο αποκτήθηκε την τελευταία δεκαπενταετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του υποψηφίου, ή πτυχίο Γαλλικής Φιλολογίας ελληνικού Α.Ε.Ι., ή πτυχίο Α.Ε.Ι. γαλλόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου επάρκειας διδασκαλίας.
- γ. Για την γερμανική γλώσσα απαιτείται το Grosses Deutsches Sprachdiplom του Ινστιτούτου Goethe, το οποίο αποκτήθηκε την τελευταία δεκαπενταετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης του υποψηφίου, ή πτυχίο Γερμανικής Φιλολογίας ελληνικού Α.Ε.Ι., ή πτυχίο Α.Ε.Ι. γερμανόφωνου πανεπιστημίου αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ή Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας επιπέδου επάρκειας διδασκαλίας.
- δ. Ισότιμοι τίτλοι απαιτούνται και για την πιστοποίηση επαρκούς γνώσης της δεύτερης ή και άλλων ξένων γλωσσών.

3. Απαιτείται, επίσης, ως προϋπόθεση η ιδιαίτερη ενασχόληση των υποψηφίων με την επιστημονική περιοχή στην οποία εντάσσεται η ευρύτερη θεματική της υπό εκπόνηση διατριβής τους.

Άρθρο 23

Υποβολή αιτήσεων

1. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων από τους ενδιαφερομένους προς το Τμήμα είναι η 30ή Ιουνίου ή η 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για ενδεχόμενη έναρξη στο αντίστοιχο χειμερινό εξάμηνο ή εαρινό εξάμηνο του επομένου ακαδημαϊκού έτους.
2. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος συνοδευόμενη από τα εξής δικαιολογητικά:
 - α. Αντίγραφο του Πτυχίου και του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης πανεπιστημιακών τμημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένων από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
 - β. Αναλυτική βαθμολογία του Πτυχίου.
 - γ. Αντίτυπο της μεταπτυχιακής εργασίας.
 - δ. Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μιας τουλάχιστον ή περισσότερων ξένων γλωσσών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 22, παράγραφος 2, εδάφια α', β', γ' και δ' του παρόντος κανονισμού.
 - ε. Τρεις πρόσφατες συστατικές επιστολές κατά τα διεθνή πρότυπα.
 - στ. Λιτό και περιεκτικό βιογραφικό σημείωμα (έως 2 σελίδες Α4 ή 300 λέξεις).
 - ζ. Συνοπτική έκθεση (έως 300 λέξεις) στην οποία ο υποψήφιος αναλύει τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα, τους επαγγελματικούς στόχους και τους λόγους για τους οποίους επιλέγει το συγκεκριμένο Τμήμα.

- η. Ένα αντίτυπο ή αντίγραφο του δημοσιευμένου επιστημονικού έργου.
- θ. Προσχέδιο της διατριβής (έως 1500 λέξεις), το οποίο περιέχει:
- i. έναν αρχικό τίτλο της διατριβής,
 - ii. μια συνοπτική περιγραφή του αντικειμένου,
 - iii. τους βασικούς άξονες του θέματος,
 - iv. αιτιολογημένες υποθέσεις ή ανοικτά ερωτήματα σχετικά με το αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής,
 - v. σύντομη τεκμηρίωση του θέματος με βάση την υπάρχουσα ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία.
3. Η Γραμματεία ελέγχει την τυπικότητα των αιτήσεων και των δικαιολογητικών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. και κατόπιν διαβιβάζει τις αιτήσεις και τα συνημμένα δικαιολογητικά στη Γ.Σ.Ε.Σ.

Άρθρο 24

Κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων

1. Το υπόμνημα του υποψηφίου διδάκτορα συζητείται στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. αποφασίζει για την τελική αποδοχή του υποψηφίου και ορίζει τον επόπτη και τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 5 και άρθρο 13, παράγραφος 1.

2. Κατά την επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων συνυπολογίζονται οι επιδόσεις στις προπτυχιακές τους σπουδές, η ποιότητα της μεταπτυχιακής τους εργασίας, το δημοσιευμένο επιστημονικό τους έργο και η παρουσίαση του θέματός τους στη Γ.Σ.Ε.Σ..

3. Ο επόπτης και το ένα μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής πρέπει να ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή, ενώ το τρίτο μέλος μπορεί να είναι λέκτορας του Τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει συμπληρώσει τριετή θητεία στη συγκεκριμένη βαθμίδα (Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 5).

4. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος δεν μπορεί να επιβλέπει ταυτόχρονα περισσότερους των τεσσάρων (4) υποψηφίων διδασκόντων με την ιδιότητα του επόπτη.

5. Επιπλέον, έκαστο μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος μπορεί να συμμετέχει παράλληλα σε έξι (6) επιτροπές υπό την ιδιότητα του μέλους της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σε διδακτορικά που εκπονούνται στο Τμήμα ή σε άλλα πανεπιστημιακά Τμήματα.

Άρθρο 25

Εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής

1. Η διδακτορική διατριβή πρέπει να είναι πρωτότυπη ερευνητική εργασία, να οδηγεί σε αξιόλογα ερευνητικά συμπεράσματα, να περιέχει στοιχεία που προάγουν την επιστήμη και να εντάσσεται στη γνωστική περιοχή της συγκεκριμένης κατεύθυνσης.

2. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή παρακολουθεί και κατευθύνει την πορεία της εργασίας του υποψηφίου διδάκτορα έως και την ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη δημόσια υποστήριξή της, σύμφωνα με τον Ν. 2083/92, άρθρο 12, παράγραφος 5.

Άρθρο 26

Διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής

1. Η διάρκεια εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις σε τρία (3) τουλάχιστον ακαδημαϊκά έτη. Αν ο χρόνος αυτός δεν επαρκεί, μπο-

ρεί να δοθεί στον υποψήφιο διδάκτορα χρονική παράταση, η οποία για κανέναν λόγο δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) συνολικά ακαδημαϊκά έτη.

2. Αν παρέλθει το χρονικό αυτό διάστημα, χωρίς ο υποψήφιος διδάκτορας να έχει καταθέσει τη διδακτορική του διατριβή και να έχει ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημόσιας υποστήριξής της, χάνει το δικαίωμα του υποψήφιου διδάκτορα μαζί με οποιαδήποτε δικαιώματα αυτό συνεπάγεται.

3. Ο φοιτητής μπορεί να απολέσει το δικαίωμα του υποψήφιου διδάκτορα, μαζί με οποιαδήποτε δικαιώματα αυτό συνεπάγεται, όταν δεν είναι συνεπής προς τις υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκόντων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 27 του παρόντος κανονισμού. Για το ζήτημα αυτό αποφασίζει η Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος, μετά από σχετικό αίτημα του επόπτη και τη σύμφωνη γνώμη των λοιπών μελών της συμβουλευτικής επιτροπής του υποψηφίου διδάκτορα.

4. Για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους είναι δυνατή η αναστολή φοίτησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 6, εδάφια 1 έως 4 του παρόντος κανονισμού. Το συγκεκριμένο διάστημα δεν υπολογίζεται στον συνολικό χρόνο, στον οποίο οφείλει ο φοιτητής να ολοκληρώσει τις μεταπτυχιακές του σπουδές.

Άρθρο 27

Υποχρεώσεις των υποψηφίων διδασκόντων

1. Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται να παρουσιάζουν την εξέλιξη της υπό εκπόνηση εργασίας τους και να συμμετέχουν στις επιστημονικές συναντήσεις και συζητήσεις (Colloquia), που διοργανώνει το Τμήμα για τους υποψήφιους διδάκτορες με τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος και άλλων επιστημόνων.

2. Οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν, επίσης, να συμμετέχουν ενεργά σε συνέδρια, σεμινάρια, ημερίδες καθώς και στο ερευνητικό και διδακτικό έργο του επόπτη-καθηγητή και των άλλων μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

3. Οι υποψήφιοι διδάκτορες μπορούν να προσφέρουν και διδακτικό έργο υπό την επίβλεψη και την καθοδήγηση του επόπτη-καθηγητή.

4. Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποβάλλουν στο τέλος κάθε διδακτ. έτους έγγραφη έκθεση της προόδου της εργασίας τους, η οποία προσυπογράφεται από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή και διαβιβάζεται στον Πρόεδρο της Γ.Σ.Ε.Σ. προκειμένου η Γ.Σ.Ε.Σ. να αποφανθεί επ' αυτού.

5. Οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται να συμμετέχουν στις εργασίες του Τμήματος και στα ερευνητικά προγράμματα του επόπτη-καθηγητή τουλάχιστον δώδεκα (12) ώρες την εβδομάδα κατανεμημένες σε δύο (2) τουλάχιστον ημέρες.

6. Κάθε κατεύθυνση σπουδών ορίζει ειδικούς κύκλους μαθημάτων, σεμιναρίων, εργαστηρίων, ημερίδων κλπ., των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική για τους υποψήφιους διδάκτορες, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Β7/122/3-7-2001, άρθρο 6, παράγραφος 2, ΦΕΚ 945, τ.Β'/24-7-2001. Σε αυτά συζητούνται διεξοδικά θέματα σχετικά με τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της έρευνας των διδακτορικών διατριβών.

Άρθρο 28

Αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

1. Κάθε διδακτορική διατριβή, μετά από την ολοκλήρωσή της, κατατίθεται στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή που έχει ορισθεί με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος. Αν

η τριμελής επιτροπή εγκρίνει τη διδακτορική διατριβή, η Γ.Σ.Ε.Σ. ορίζει τουλάχιστον 8 ημέρες ενωρίτερα την ημερομηνία δημόσιας υποστήριξής της.

2. Αν η τριμελής επιτροπή θεωρήσει τη διδακτορική διατριβή ως μη ικανοποιητική, μπορεί να ζητήσει από τον υποψήφιο διδάκτορα να βελτιώσει ορισμένα τμήματα ή να αναμορφώσει ριζικά την εργασία σύμφωνα με τις υποδείξεις της και να την υποβάλει εκ νέου μέσα σε καθορισμένο χρονικό πλαίσιο ή να απορρίψει την εργασία.

3. Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του, σύμφωνα με το πρόγραμμα και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, γίνεται από εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από γνώμη της συντονιστικής επιτροπής. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., όπως ο Ν.2083/92 ορίζει.

4. Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και αν αυτή αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση της διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής.

Άρθρο 29

Απονομή του τίτλου του διδάκτορα

1. Στους υποψήφιους διδάκτορες, οι οποίοι περάτωσαν με επιτυχία τη συγγραφή και την υποστήριξη της διδακτορικής εργασίας, όπως αυτές προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. του Τμήματος, απονέμεται ο ακαδημαϊκός τίτλος του Διδάκτορα του Τμήματος.

2. Η αναγόρευση και η καθομολόγηση του Διδάκτορα γίνεται ενώπιον της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος παρουσία του Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

3. Ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος και το κείμενο της καθομολόγησης των διδακτόρων καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σύμφωνα με το Π.Δ. 380/89, άρθρο 17.

4. Ο νέος διδάκτορας υποχρεούται να καταθέσει τρία αντίτυπα της διδακτορικής εργασίας και τρία αντίγραφα σε ψηφιακή μορφή στη Γραμματεία του Τμήματος. Ένα αντίτυπο και ένα αντίγραφο της διατριβής κατατίθενται στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, τα υπόλοιπα αντίτυπα και αντίγραφα κατανέμονται στις Γραμματείες του Τμήματος και του Π.Μ.Σ..

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 30

Διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ,

1. Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος θα λειτουργήσει επί μία επταετία (έως το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012). Μετά από την λήξη αυτής της περιόδου επανεξετάζεται η αναγκαιότητα και η σκοπιμότητα συνέχειας και τροποποίησης του προγράμματος κατά τα οριζόμενα από τον νόμο.

Άρθρο 31

Υλικοτεχνική υποδομή

1. Αξιοποιείται η υλικοτεχνική υποδομή του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, καθώς αυτό διαθέτει την κατάλληλη κτιριακή υποδομή, βιβλιοθήκη και τον απαραίτητο εξοπλισμό σε ηλεκτρονικά και διδακτικά μέσα για τη λειτουργία του προγράμματος.

Άρθρο 32

Κόστος λειτουργίας

1. Το λειτουργικό κόστος για τη διετή λειτουργία του Π.Μ.Σ (ακαδημαϊκά έτη 2004-2005 και 2005-2006) ανέρχεται σε 70.000 Ευρώ, το οποίο καλύπτεται από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ του ΥΠ.Ε.Π.Θ.. Μετά την περίοδο αυτή τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προβλέπεται να προέρχονται από χορηγίες φορέων, οργανισμών και ιδιωτών χορηγών, από κοινοτικά προγράμματα, από ενισχύσεις του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου ή από δίδακτρα ανταποδοτικού μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

2. Το Π.Μ.Σ. προβλέπεται να αξιοποιήσει, επίσης, δυνατότητες χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και από άλλες πηγές, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ικανός αριθμός υποτροφιών για τους φοιτητές οι οποίοι δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια για να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Δομή οργάνωση και λειτουργία των Μεταπτυχιακών Σπουδών των ΑΕΙ Θεσμικό πλαίσιο

Η οργάνωση και η λειτουργία των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) των πανεπιστημίων της χώρας διέπονται από τις διατάξεις του νόμου 2083/92, άρθρα 10-14, 23 και 28, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις των νόμων 2327/95, 2413/96, 2454/97, 2621/98 και 2916/01.

Α: Νόμος 2083/92

Άρθρο 10 Γενικές αρχές

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα έχουν την κύρια ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), τα οποία έχουν επιστημονική ενότητα και πληρούν προϋποθέσεις, που εγγυώνται υψηλό επίπεδο σπουδών.

Τα Π.Μ.Σ. βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και των στόχων των Α.Ε.Ι., αναφέρονται σε συγγενείς ειδικότητες και αποσκοπούν στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας.

Σε κάθε τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή με τη συνεργασία περισσότερων τμημάτων του αυτού ή άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής μπορούν να οργανώνονται και να λειτουργούν Π.Μ.Σ., στα οποία να γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Για την περαιτέρω προώθηση και ενίσχυση των Π.Μ.Σ. τα Α.Ε.Ι. μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, τα οποία έχουν επαρκές επιστημονικό προσωπικό και διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή. Μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του ερευνητικού ιδρύματος καταρτίζεται πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο μπορεί να ορίζεται και η μερική φοίτηση ή η πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης ερευνητικής εργασίας.

Άρθρο 11 Διάρθρωση -Έγκριση Π.Μ.Σ.

1. α) Τα Π.Μ.Σ. αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας και οδηγούν στην απονομή Διδακτορικού Διπλώματος. Η χρονική διάρκεια, η οποία διαφοροποιείται από κλάδο σε κλάδο, ορίζεται στο οικείο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από έξι (6) διδακτικά εξάμηνα. Τα Π.Μ.Σ. προβλέπουν υποχρεωτικώς πριν από την απονομή του Διδακτορικού Διπλώματος τη δυνατότητα απονομής Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του διπλώματος αυτού ορίζεται στο πρόγραμμα και δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα πλήρες ημερολογιακό έτος. Μέ-

ρος του χρόνου αυτού, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρεις μήνες, διατίθεται για τη συγγραφή από το μεταπτυχιακό φοιτητή μεταπτυχιακής ερευνητικής ή συνθετικής διατριβής¹. Ο κανονισμός μεταπτυχιακών σπουδών μπορεί να προβλέπει ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής την προηγούμενη λήψη του αντίστοιχου μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης.

β) Την ευθύνη για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία Π.Μ.Σ. την έχει το τμήμα εκείνο του Α.Ε.Ι. το οποίο καλύπτει το αντίστοιχο επιστημονικό θέμα του μεταπτυχιακού προγράμματος και το οποίο ορίζει και τον αντίστοιχο αρμόδιο ή τους συναρμόδιους τομείς. Το τμήμα έχει τη δυνατότητα να συνεργάζεται με άλλα τμήματα κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου. Στην περίπτωση αυτήν τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα τμήματα, το οποίο και ορίζεται στο διατμηματικό πρόγραμμα.

2. Προτάσεις για τη λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μόνο οι Γενικές Συνελεύσεις των τμημάτων. Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου τμήματος και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο του οικείου Α.Ε.Ι. Στην περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. από διαφορετικά Α.Ε.Ι., αυτό οφείλει να εγκριθεί και από τις δύο Συγκλήτους. Σε κάθε εισήγηση για δημιουργία Π.Μ.Σ. περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία εξετάζονται επισταμένως και με αυστηρά κριτήρια από τη Σύγκλητο:

- α) Το αντικείμενο και ο σκοπός του προγράμματος
- β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμουν
- γ) Οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί
- δ) Η χρονική διάρκεια του προγράμματος
- ε) Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι πρακτικές ασκήσεις, κάθε άλλου είδους δραστηριότητα [Άρθρο 7 § 3 του νόμου 2454/97]
- στ) Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών, οι δυνατότητες και οι ανάγκες του οικείου τμήματος σε προσωπικό, υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.
- ζ) Η χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, το κόστος λειτουργίας, οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησης του αναλυτικά.

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. δίδεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο οποίος εκδίδει απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να εκδώσει την παραπάνω απόφαση ασκεί ουσιαστικό έλεγχο μόνο των στοιχείων στ' και ζ' του προγράμματος.

4. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ. τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου κάθε δεύτερου έτους και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα δύο πρώτα χρόνια εφαρμογής του θεσμού οι αποφάσεις του Υπουργείου εκδίδονται κάθε χρόνο.

Άρθρο 12

Οργάνωση - Λειτουργία Π.Μ.Σ.

1. Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π. που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και τους δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ. και η οποία είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα, που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία λειτουργεί σε επίπεδο Α.Ε.Ι. και είναι αρμόδια για το συντονισμό και την εποπτεία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με πράξη του πρύτανη και απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού ως πρόεδρο και από ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. κάθε τμήματος στο οποίο λειτουργεί Π.Μ.Σ. Το μέλος Δ.Ε.Π. κάθε τμήματος ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) και ανήκει κατά προτίμηση στα μέλη στα οποία έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό εν γένει έργο. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Στην περίπτωση διαπανεπιστημιακού Π.Μ.Σ., ως αρμόδια Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται αυτή του Α.Ε.Ι. το οποίο δίνει τη διοικητική υποστήριξη.

γ) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), η οποία απαρτίζεται από τον πρόεδρο του τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης του τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισηγήση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων, των μελών των εξεταστικών επιτροπών, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων στους μεταπτυχιακούς φοιτητές, καθώς και κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί διατμηματική επιτροπή, η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γ.Σ.Ε.Σ., των οικείων τμημάτων και τα οποία εκλέγονται μεταξύ όλων των μελών της Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε τμήματος.

δ) Η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών Δ.Ε.Π. του τμήματος από αυτά που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Η επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.

2. α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί επαρκώς την ελληνική γλώσσα. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

- Το γενικό βαθμό του πτυχίου.
- Τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών.
- Την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο.
- Την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφαση της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή την πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα, το αποτέλεσμα των οποίων συνεκτιμάται για την επιλογή.

β) Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

3. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις μπορούν να αναλαμβάνουν:
- Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος ή άλλων τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, εντεταλμένοι επίκουροι καθηγητές, ή ειδικοί επιστήμονες.
 - Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα.
 - Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

β) Δεν επιτρέπεται στα μέλη Δ.Ε.Π. να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφαση της, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. του αρμόδιου τομέα. Ειδικότερες προϋποθέσεις για ανάθεση διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

4. α) Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ένα μέλος Δ.Ε.Π. ως επιβλέπον από αυτά που τους έχει ανατεθεί μεταπτυχιακό έργο. Η συντονιστική επιτροπή και το επιβλέπον μέλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή.

β) Για την απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ο φοιτητής με αίτηση του μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος.

5. α) Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή-υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής, τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψηφίου. Η συμβουλευτική επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή και δύο άλλα μέλη Δ.Ε.Π., από τα οποία το ένα μπορεί να είναι λέκτορας του οικείου τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος κατά τα προβλεπόμενα στη παρ. 3.α' του παρόντος άρθρου.

β) Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του, σύμφωνα με το πρόγραμμα και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, γίνεται από εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από επτά (7) μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από γνώμη της συντονιστικής επιτροπής. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επι-

στημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

γ) Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής.

δ) Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

6. Οι διατάξεις του άρθρου 23 του νόμου αυτού για τις υποτροφίες¹ και τα δάνεια που ισχύουν στους προπτυχιακούς φοιτητές, εφαρμόζονται αναλόγως και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

7. Με γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. ενός τμήματος και απόφαση της Συγκλήτου του οικείου Α.Ε.Ι. μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδασκτρών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

[¹ Με το νόμο 2413/96 η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε (βλέπε παράγραφο Β)]

8. Ο τύπος των μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων και η καθομολόγηση των διδασκτρών καθορίζεται με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

9. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που απαιτείται για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

10. Με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών ρυθμίζονται, εκτός των θεμάτων που προβλέπονται από επί μέρους ειδικές διατάξεις, και κάθε άλλη λεπτομέρεια που κρίνεται αναγκαία για τη λειτουργία Π.Μ.Σ.

Άρθρο 13 **Διδακτορική διατριβή**

1. Όπου λειτουργεί Π.Μ.Σ. η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής γίνεται μόνο μέσα από το Π.Μ.Σ. Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στην αντίστοιχη ειδικότητα σε τμήματα των Α.Ε.Ι. που δε λειτουργούν οργανωμένα Π.Μ.Σ. γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

α) Υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία του τμήματος που είναι αντίστοιχο ή συναφές με το βασικό του πτυχίο και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής.

β) Η Γ.Σ.Ε.Σ. του τμήματος κρίνει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή από μέλη Δ.Ε.Π., ένα από τα οποία ορίζεται ως επιβλέπων και ανήκει στη βαθμίδα του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή ή του επίκουρου καθηγητή του τμήματος. Από τα άλλα δύο μέλη το ένα μπορεί να είναι λέκτορας του οικείου τμήματος, εφόσον είναι μόνιμος ή έχει τουλάχιστον τριετή θητεία, ή ερευνητής αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου ή ιδρύματος κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 α' του προηγούμενου άρθρου.

γ) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο καθορίζει το θέμα της διατριβής.

δ) Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία έτη από την ημερομηνία καθορισμού του θέματος.

ε) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο υποβάλλει έκθεση προόδου στο Δ.Σ. του τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου.

στ) Η συμβουλευτική επιτροπή μετά την αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου και εφόσον κρίνει ότι τούτο έχει ολοκληρωθεί, επιτρέπει τη συγγραφή της διατριβής.

ζ) Η περαιτέρω διαδικασία και η τελική κρίση γίνεται από επταμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από μέλη Δ.Ε.Π. Στην εξεταστική επιτροπή συμμετέχουν τα τρία (3) μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, εφόσον έχουν την ιδιότητα του μέλους Δ.Ε.Π. και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) ή κατά περίπτωση πέντε (5) ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στη βαθμίδα του καθηγητή. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής ανήκουν στην ίδια ή συγγενή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του και μπορούν ορισμένα από αυτά να προέρχονται από άλλο τμήμα του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Υποψήφιοι οι οποίοι εκπονούν διδακτορική διατριβή με τη διαδικασία του άρθρου 36 του Ν. 1268/1982, όπως ήδη ισχύει, και για τους οποίους θα έχει οριστεί το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος η πενταμελής εξεταστική επιτροπή, συνεχίζουν και ολοκληρώνουν τη διαδικασία σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις. Για τους υπόλοιπους ακολουθείται από το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και εφεξής η διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος νόμου.

3. Το άρθρο 36 του Ν. 1268/1982, όπως ήδη ισχύει καταργείται.

Άρθρο 14

Μεταβατικές ρυθμίσεις στις μεταπτυχιακές σπουδές

1. Μέχρι να εγκριθεί και να λειτουργήσει Π.Μ.Σ. σε ένα τμήμα σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου για τη διαδικασία με την οποία γίνονται δεκτοί υποψήφιοι για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Με την έναρξη της λειτουργίας Π.Μ.Σ. στο οικείο τμήμα, υποψήφιοι που εκπονούν διδακτορική διατριβή στην ειδίκευση του προγράμματος, εντάσσονται αυτοδικαίως στο πρόγραμμα και ακολουθούν εφεξής τη διαδικασία που προβλέπεται σ' αυτό. Τα προβλήματα που τυχόν ανακύπτουν από την ένταξη αυτή ρυθμίζονται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Τμήματα μεταπτυχιακών σπουδών ή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, συνεχίζουν να λειτουργούν με τις διατάξεις από τις οποίες διέπεται το καθένα από αυτά και δέχονται για τελευταία φορά μεταπτυχιακούς φοιτητές το ακαδημαϊκό έτος 1992-93. Το οικείο τμήμα στο οποίο λειτουργεί το μεταπτυχιακό τμήμα ή το μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οφείλει να υποβάλει πρόταση προσαρμογής του προγράμματος στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Σε αντίθετη περίπτωση καταργείται το μεταπτυχιακό τμήμα ή το μεταπτυχιακό πρόγραμμα με την ολοκλήρωση του χρόνου φοίτησης και των τελευταίων φοιτητών.

Οι διατάξεις του άρθρου 81 του Ν. 1566/1985 (ΦΕΚ 167 τ.Α') και τα προεδρικά διατάγματα που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση του άρθρου αυτού, καταργούνται από τη δημοσίευση

ση του παρόντος νόμου. Ομοίως καταργείται η διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 εδάφιο ίν του Ν. 1268/1982.

Άρθρο 28 **Διάφορες Διατάξεις**

7. Μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορεί να προσλαμβάνονται στα Α.Ε.Ι. με ωριαία αντιμισθία για να επικουρούν τα μέλη Δ.Ε.Π.

[Οι δύο τελευταίες παράγραφοι προστίθενται στην § 7 του άρθρου 28 του Νόμου 2083/92 με το άρθρο 15 του Νόμου 2327/95.]

α) Τα βραβεία, που συνίστανται σε γραπτό δίπλωμα και σε χορήγηση επιστημονικών βιβλίων του γνωστικού αντικειμένου των σπουδών του φοιτητή, απονέμονται στον πρώτο επιτυχόντα κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις, στον πρώτο επιτυχόντα κατά τις προαγωγικές εξετάσεις, εφόσον τις περάτωσε εντός των δύο πρώτων εξεταστικών περιόδων, καθώς και σε κάθε αριστούχο απόφοιτο που περάτωσε τις πτυχιακές του εξετάσεις εντός των δύο πρώτων εξεταστικών περιόδων.

β) Οι υποτροφίες χορηγούνται στους προπτυχιακούς φοιτητές με πρώτο κριτήριο την οικονομική κατάσταση του ίδιου του φοιτητή και των γονέων του και δεύτερο την επίδοση του, κατ' απόλυτη σειρά επιτυχίας, στις εισαγωγικές ή τις προαγωγικές εξετάσεις κάθε έτους σπουδών. Οι προπτυχιακοί φοιτητές ενδιάμεσων ετών για να λάβουν υποτροφία θα πρέπει να έχουν επιπλέον επιτύχει μέσο όρο βαθμολογίας τουλάχιστον 6,51 σε κλίμακα βαθμολογίας 1-10 στα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, εντός της πρώτης ή τουλάχιστον της πρώτης και της δεύτερης εξεταστικής περιόδου.

γ) Ο αριθμός των υποτροφιών, το ποσό που θα χορηγείται για την αγορά των βιβλίων ή για την υποτροφία και οι λοιπές λεπτομέρειες απονομής των βραβείων και υποτροφιών, καθώς και το πρόγραμμα και οι κανονιστικές διατάξεις που θα το διέπουν ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ι.Κ.Υ.

δ) Στον πρώτο επιτυχόντα φοιτητή κάθε μεταπτυχιακού προγράμματος, μετά το τέλος κάθε έτους σπουδών, το Ι.Κ.Υ. χορηγεί, αν αυτός δεν είναι ήδη υπότροφος του, υποτροφία ποσού 650.000 δραχμών. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Υ.

ε) Στους προπτυχιακούς φοιτητές μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997, άτοκα δάνεια και οικονομικές ενισχύσεις για την κάλυψη ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών τους, με κριτήριο την ατομική ή την οικογενειακή τους κατάσταση και την επίδοση τους στις σπουδές. Η έκταση, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης των δανείων και ενισχύσεων αυτών καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

στ) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997.

Με το άρθρο 43 παράγραφο 8 του νόμου 2413/96 προβλέπεται ότι:

α) Στους φοιτητές ελληνικής υπηκοότητας που είναι εγγεγραμμένοι σε μεταπτυχιακά τμήματα ελληνικών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ειδίκευση ή διδακτορικού διπλώματος δύναται να χορηγούνται δάνεια από πιστωτικούς οργανισμούς και ιδρύματα με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου.

β) Δύναται επίσης να χορηγούνται δάνεια στα πρόσωπα της προηγούμενης περίπτωσης (α) από πιστωτικά ιδρύματα και πιστωτικούς οργανισμούς με επιδότηση του επιτοκίου από το Δημόσιο.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικά με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης του δανείου.

Με το άρθρο 45 του Νόμου 2413/96 καθορίζεται ότι:

Μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. που αποχωρούν λόγω συμπλήρωσεως του ορίου ηλικίας διατηρούν την ιδιότητα του μέλους τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής υποψηφίων διδασκόντων και την ιδιότητα του επιβλέποντος καθηγητή, τις οποίες έχουν πριν την αποχώρησή τους. Διατηρούν επίσης τις θέσεις σε διοικητικά συμβούλια Ν.Π.Δ.Δ., στις οποίες είχαν διορισθεί ως μέλη Δ.Ε.Π. πριν την αποχώρησή τους, συνεχίζουν να συμμετέχουν σε όσα ερευνητικά προγράμματα συμμετείχαν πριν από αυτή και μπορούν να ορίζονται ως μέλη εισηγητικών επιτροπών για την κρίση μελών Δ.Ε.Π.

Γ: Νόμος 2454/97

Άρθρο 6

Συνιστάται θέση διευθυντή μεταπτυχιακών σπουδών για κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) στο τμήμα εκείνο του Α.Ε.Ι., το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του, για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του Π.Μ.Σ.

Τη θέση αυτή καταλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. από τις δύο ανώτερες βαθμίδες (καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής) του τμήματος, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης του τμήματος, με την οποία δύναται να επιτραπεί μερική απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα. Ο διευθυντής μεταπτυχιακών σπουδών εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του τμήματος κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ.

Δ: Υπουργική Απόφαση ΕΙ/411196 (ΦΕΚ 659, τ. β' 73-7-96)

Χορήγηση δανείων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις: α) της παρ. 8 του άρθρου 43 του Ν. 2413/17,6.96 "Η ελληνική παιδεία στο εξωτερικό, η διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 24 τ. Α'), β) του Ν. 1558/85 "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα" (ΦΕΚ 137 τ. Α').

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται ετήσια δαπάνη 160.000.000 δρχ. σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία θα αρχίσει από το οικονομικό έτος 1997 και θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του Ειδικού Φορέα 19-250, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τη χορήγηση δανείων από πιστωτικούς οργανισμούς και πιστωτικά ιδρύματα για τη χρηματοδότηση μεταπτυχιακών φοιτητών, προς από 1 κτήση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ειδίκευση ή διδακτορικού διπλώματος με τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

1. Δικαιούχοι δανείου: Μεταπτυχιακοί φοιτητές ελληνικής υπηκοότητας, που παρακολουθούν οργανωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σε τμήματα ελληνικών πανεπιστημίων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών με ειδίκευση ή διδακτορικού διπλώματος.

2. Προϋποθέσεις χορήγησης:

- α. Να έχουν εγγραφεί σε τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών ή να έχουν γίνει δεκτοί για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
- β. Να δοθεί προσωπική εγγύηση από γονέα του φοιτητή ή τρίτο φερέγγυο πρόσωπο ή άλλη εξασφάλιση κατά την κρίση των πιστωτικών οργανισμών και πιστωτικών ιδρυμάτων.
- γ. Να μην έχουν υπερβεί το 45^ο έτος της ηλικίας τους.
- δ. Να μην έχει χορηγηθεί δάνειο από τον ίδιο ή από άλλο πιστωτικό οργανισμό για τον ίδιο σκοπό.

3. Χρηματοδοτούμενες δαπάνες:

- α. Δίδακτρα.
- β. Βιβλία - Εκπαιδευτικό υλικό.
- γ. Έξοδα διαβίωσης

4. Χρηματοδότηση:

α) Το ύψος χρηματοδότησης καθορίζεται σε 5 εκατ, δρχ. για συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών.

Το ποσό αυτό εξειδικεύεται ως εξής: Μέχρι 2 εκατ. δρχ. για μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης και το υπόλοιπο για Διδακτορικό Δίπλωμα.

β) Οι εκταμιεύσεις για τα πιο πάνω ποσά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 1 εκατ. δρχ. ανά έτος σπουδών. Επιτρέπεται και μετά το πέρας του 1 έτους σπουδών και για περίοδο μέχρι έξι (6) μήνες η χρηματοδότηση δαπανών για δίδακτρα. Το 1 εκατ. δρχ. περιλαμβάνει δανειοδότηση για την κάλυψη δαπανών για δίδακτρα, βιβλία - εκπαιδευτικό υλικό και έξοδα διαβίωσης. Το ύψος της χρηματοδότησης για κάλυψη δαπανών που αφορούν αγορά βιβλίων - εκπαιδευτικού υλικού και εξόδων.

Οι εγκρίσεις και εκταμιεύσεις του δανείου προϋποθέτουν εγγραφή σε τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών του πανεπιστημιακού ιδρύματος και προσκόμιση στη χρηματοδοτούσα Τράπεζα των απαραίτητων δικαιολογητικών (Βεβαίωση εγγραφής ή προόδου σπουδών).

Ειδικά, η πληρωμή των διδάκτρων θα γίνεται απ' ευθείας από τη χρηματοδοτούσα Τράπεζα στο αντίστοιχο πανεπιστημιακό ίδρυμα έναντι επίσημων αποδείξεων που εκδίδει το πανεπιστημιακό ίδρυμα.

5. Διάρκεια αποπληρωμής: 15ετής, συμπεριλαμβανομένης της περιόδου χάριτος.

6. Περίοδος χάριτος: Για κάθε τίτλο χωριστά. Αρχίζει από την εκταμίευση του δανείου και λήγει ανά έτος μετά το τέλος του προβλεπόμενου χρόνου σπουδών για τις γυναίκες

και τους άνδρες που έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις. Ο χρόνος αυτός παρατείνεται για 1 1/2 ακόμη έτος για τους άνδρες που δεν έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές υποχρεώσεις.

7. Εξόφληση δανείου: Με εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές ή χρεωλυτικές δόσεις, δυνατό να εξοφληθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση του πιστούχου.

8. Επιτόκιο: Τα δάνεια θα εκτοκίζονται με το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του δημοσίου, δωδεκάμηνης διάρκειας της τελευταίας έκδοσης πριν από την έναρξη κάθε περιόδου εκτοκισμού, προσαυξημένου κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες πλέον εισφορών υπέρ τρίτων ΕΦΤΕ και προμήθειας υπέρ του Δημοσίου για την παρεχόμενη εγγύηση του.

9. Επιτόκιο υπερημερίας: Σε περίπτωση καθυστέρησης η σχετική οφειλή θα εκτοκίζεται με το επιτόκιο του ενήμερου δανείου (περιλαμβανομένων των εισφορών υπέρ τρίτων και ΕΦΤΕ) προσαυξημένου μέχρι και 4 ποσοστιαίες μονάδες.

10. Επιδότηση επιτοκίου από το Δημόσιο: Το επιτόκιο της ενήμερης και ληξιπρόθεσμης οφειλής (πλέον εισφορών υπέρ τρίτων, ΕΦΤΕ και προμήθειας εγγύησης του Δημοσίου) επιδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ποσοστό 50%. Η επιδότηση παρέχεται καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και σε περίπτωση καθυστέρησης της εξόφλησης του μέχρι και ένα χρόνο μετά την κήρυξη του ως ληξιπρόθεσμο και απαιτητού.

Οι τόκοι της περιόδου χάριτος που βαρύνουν το δανειοδοτούμενο πλέον οι δαπάνες που αναλογούν για εισφορές υπέρ τρίτων, Ε.Φ.Τ.Ε. και προμήθειας για εγγύηση του Δημοσίου κεφαλαιοποιούνται στο τέλος κάθε εκτοκιστικής περιόδου με το λογισμό τους.

11. Καθυστέρηση δόσεων: Σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών δύο συνεχών δόσεων, το δάνειο κηρύσσεται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό.

12. Τα δάνεια αυτά θα καλύπτονται κατά κεφάλαιο και τόκους πλέον εισφορές, υπέρ τρίτων και Ε.Φ.Τ.Ε που βαρύνουν τους δανειοδοτούμενους με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου η οποία θα παρασχεθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

Λεπτομέρειες για την χορήγηση του δανείου καθορίζονται από τους πιστωτικούς οργανισμούς και τα πιστωτικά ιδρύματα.